

מכתב גלילי

ושלא תטעה לרגע לחשוב שזו בעייה אישית של בגין, או של איש זה או אחר. לא ולא. זו בעייה כללית.

הנה, תראה למשל מהי דעתה של מיפלגת ה-עבודה, מיפלגה מפוארת, מיפלגת שילטון לשעבר, מיפלגה שחצי-מיליון ישראלים נתנו לה את קולם. ובכן, מהי דעתה של המיפלגה הזאת בנושא השלום — מיפלגת העבודה חושבת ומאמינה שאין להעליב שרי-חוץ בעת ניהול משא-ומתן לשלום. זהו הסעיף היחידי במצע השלום של מיפלגת העבודה הישראלית — זהו הנוהל וזוהי המהות — בשביל שיהיה שלום צריך לא להעליב שרי-חוץ, ואז יהיה שלום. אם זה לא היה כל-כך עצוב, היינו שנינו צוחקים.

אני לא מנסה לטעון בזה שכל הישראלים משו-געים (אני, עדיין, לא משוגע עד כדי כך), אבל בעצם זה לא משנה. כי מה שמשנה ומה שקובע זה כיצד פועלת החברה הישראלית, המדינה הישראלית. וזו פועלת, בפירוש, חברה מטורפת, כמדינה מטורפת.

ישראל איננה (חס ושלום) המדינה המטורפת היחידה בעולם. לא. יש עוד מדינות מטורפות — כמו לוב, למשל, או אוגנדה. אבל ישראל היא המדי-נה האחת והיחידה המטורפת באמת, מן היסוד.

כי טירופם של לוב או אוגנדה תלוי במנהיגיהם המטורפים. זרק את אמין ואת קדאפי, ושוב לא תהינה אוגנדה ולוב מדינות מטורפות. כי אוגנדה ולוב אינם מדינות מטורפות — לאוגנדה ולוב פשוט יש מנהיגים מטורפים.

אבל ישראל היא מדינה מטורפת אמיתית. לא בלבד ולא באוגנדה לא בחרו העמים את מנהיגיהם המטורפים. אוגנדה ולוב הן דיקטטורות. אבל יש-ראל היא דמוקרטיה. כאן בחר העם וימשיך לבחור במנהיגים מטורפים, ולא משנה אם תורק את בגין לים מצופה ביטון ועטוף בשק — העם ימצא ויבחר לו מטורף אחר לראשות הממשלה.

כי בזה כוחה של דמוקרטיה — המטורפים בוי-חרים להם למלך במטורף.

בארץ העוורים גם שתום-עין הוא שר חוז

רמאים וטיפשים אפשר להסתדר. אבל הבעייה היא שזה לא נכון. התמונה הזאת אינה נכונה כלל.

הם לא מטומטמים, או שקרנים, או טיפשים, או נוכלים — הם פשוט מטורפים. (יכול להיות שנוסף על טירופם הם גם טיפשים או רמאים, אבל אז הם מטורפים שקרנים, או מטורפים מטומטמים — אבל מה שקובע זה הטירוף).

וזאת הבעייה. אתה מנסה להבין או לשפוט אותם בכל מיני כלים ראציונאליים, ומוזה יוצאות כל מיני מסקנות — כמו למשל שישאל זקוקה לזמן על-מנת להבין את המצב החדש שנוצר, או שבגין אינו די חזק, וכל מיני הסברים נבונים ויפים.

אבל (לצערי הרב) זה שטויות. הכלים הראציו-נאליים פשוט לא מתאימים לבדוק או לשפוט את התנהגותם של הישראלים. רק כלים פסיכולוגיים יכולים להתקרב ולבחון אותם ואת התנהגותם (ואתה, בתור ממציא, המחסום הפסיכולוגי" צריך להבין את זה).

רק כדי להמחיש לך מה אני בכלל מתכוון, הנה דוגמה חיה מהימים האחרונים:

אין עם מי לדבר. רק כוח הם מבינים

בעצם הימים האלו, שבהם מתנהל מאבק ודיון על עצם עתידה וגורלה של מדינת ישראל ואזרחיה (הלשום רעוע או למלחמה יציבה?) ובכן, בעצם הימים הנוראים האלו, שידרה הטלוויזיה שלנו כתבה שבה גיראה שר בממשלת ישראל כשהוא הולך בעיר רחוקה, בניו יורק, בקור עז, בשלג של מטר, באיזה מועדון עלוב בשכונת קווינס, ומדבר לפני איזה מאה ישראלים שחיים שם, על מה? — על פריגידרים ו-שואבי-אבק (אני נשבע שאני לא ממציא את זה). וזה לא הכל — הוא דיבר על פריגידרים ושואבי אבק באותו פאתוס עילאי ובאותה חשיבות עליונה שבה מדברים אצלנו על „מולדת“, „שלום“, „מיל-חמה“, ו„העם היהודי“. (משהו כמו „לא נוותר על פריגידר במאבקנו הדק למען שואב האבק!“). כן, כן — ככה בדיוק.

ואתה מתייחס אליהם כאל אנשים נורמאליים, ראציונאליים, בני-אדם לכל דבר.

זו הטעות שלך — הם לא כאלה.

בשבועות האחרונים אני נזכר כל הזמן בסיפור ששמעתי פעם מפי מורה שלי, שניסה להסביר מהו ומה כוחו של ההיגיון הפאראנואידי ומדוע לא ניתן, בשום פנים ואופן, לשבור אותו.

הוא סיפר לנו על חולה סכיזופרן אחד, שהאמין שהוא גם נאפוליון וגם חניבעל. והמורה שלי ניגש אליו ואמר לו „תשמע, אתה הרי בחור אינטליגנטי ומשכיל, ואתה יודע שנפוליון וחניבעל חיו בהפרש של כמה מאות שנים זה מזה. אז איך אתה יכול להיות שניהם?“ אז הסכיזופרן שלנו הביט במורה שלי במבט של בוז וזילזול (כאילו שהוא כאן המשוגע), ואמר לו: „הה, גם אתה קראת את הספרים שלהם...“ וזהו.

אני נזכר כל הזמן בסיפור הזה, כי כה בדיוק אני מרגיש כשאני מנסה להסביר, או לשכנע, או להתווכח עם אנשים בנושא השלום. אני בא לי מצוייד בכל מיני טיעונים היגיוניים ותיזות ראציונאליות, אבל בסוף, כשנדמה לי שהצלחתי לפצח את כל הטיעונים הנגדיים, בסוף כולם, אחד אחד, ולא יוצא-מן-הכלל, כולם מביטים בי במבט של בוז וזילזול (כאילו שאני כאן המשוגע) ואומרים לי: „הה, אתה רוצה שאנחנו נאמין לערבים האלה...“ וזהו.

בוקר טוב אדוני הנשיא,

כתבת המכתב הזה קשה לי, ואפילו קשה מאד. קודם כל אני לא רגיל לכתוב מיכתבים לאנשים שאני לא מכיר, אפילו שראיתי אותם בטלוויזיה, ובטח שלא לנשיאים ורוזנים, שכנראה אינם נמנים (משום מה) עם חברי או ידידי, הקרובים או הרחוקים (מה לעשות!?).

אז למה בכל זאת אני כותב אליך? שאלה טובה, אבל אני מסופק אם יש לי תשובה עליה. אני כותב אליך מתוך ייאוש גמור (זה, לפחות, ברור לי). כי בעצם אין שום קשר כלשהו ביני ובינך — אתה לא נשיא, אני לא בחרתי בך (גם בבגין לא בחרתי, אבל העם שלי בחר, וזה דמוקרטיה, והרוב קובע וכו' וכו'). אתה אפילו (לפי כל התקנים) אויבי, שונאי, יריבי, משמיד.

ובכן, משמדי היקר, אני חושב שאני כותב אליך דווקא בגלל זה. דווקא בגלל שאתה אויבי כביכול. אני כותב אליך כדי לשכנע אותך שתצא מכל העניין הזה היל השלום. חבל על הזמן. אין עם מי לדבר. אתה היית פה יומיים, אבל אני כבר שלושים שנה כאן, ותאמין לי שאין עם מי לדבר. ומאחר שאין (לי) עם מי לדבר, אז אני מנסה לדבר אתך. אני לא מאמין (אני לא עדי-כדי-כך תמים) שדברי ישכנעו אותך, או משהו מעין זה. לא. אני כותב אליך כדי להרגיז אותם — את בגין, ואת ממשלתו, ואת נבחרי ואת (מה שנקרא) עמי. זה הדבר היחידי שעוד נשאר — אפשר רק להרגיז אותם, אי-אפשר לדבר איתם. (אני יודע שבוה שאני אומר את זה אני נוטל את העוקץ מכל מהלך ההרגזה, אבל אפילו זה כבר לא איכפת לי). בקיצור, אני כותב אליך כדי להרגיז אותם.

אם זה מרגיז אותך שאני כותב אליך כדי להרגיז אותם, אם זה מעליב אותך שאני משתמש בך — אתה יכול לפנות לחבר שלך בגין ולדרוש ממנו שיפסיקו להעליב אותך בעיתוני ישראל. זה הרי (מסתבר) לגיטימי ביחסי העמים שלנו. (אני, דרך אגב, הייתי נעלב מאד דווקא מזה שמישהו אומר לי שבגין הוא חבר שלי. אבל זאת כבר בעייה אישית שלך).

הם באמת לא רמאים — הם פשוט מטורפים

אתה ויועצריך וכל מיני עיתונאים שביקרו פה שבוע וחצי חושבים כל מיני דברים על הישראלים. אתם חושבים שהם מטומטמים, שהם שקרנים, שהם רמאים, שהם טיפשים, שהם נוכלים וכל מיני תארים אחרים, הנותנים הסברים ראציונאליים להתנהגותם המוזרה, בעיניכם. אם זה היה ככה, באמת, לא הייתי מודאג בכלל. כי עם מטומטמים, שקרנים, נוכלים,